

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МЕТОДИКА РОБОТИ НАД СФОРМОВАНІСТЮ ЛЕКСИЧНИХ
НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ**

Кваліфікаційна робота (проект) на здобуття
ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 2 курсу 261 М групи
Спеціальності 013 Початкова освіта
Освітньо-професійної (наукової)
програми Початкова освіта
Макаренко Наталія Сергіївна

Керівник к. філол. н., доцентка Валуєва І.В.

Рецензент заступниця директора Херсонського
навч.-вих. комплексу «Дошкільний навчальний
заклад спеціалізована школа з поглибленим
вивченням англійської мови І ступеня –
гімназія» № 56 Херсонської міської ради
Костюкевич Л.А

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ I. Теоретичні аспекти формування лексичних навичок в учнів початкових класів	5
1.1. Характеристика навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання	5
1.2. Аналіз проблеми формування англомовних лексичних навичок в початковій школі	10
1.3. Роль застосування сучасних новітніх підходів до введення та закріплення нового лексичного матеріалу на уроках англійської мови в умовах НУШ.....	19
РОЗДІЛ II. Методика роботи над формуванням іншомовних лексичних навичок молодших школярів	24
2.1. Педагогічні підходи до вдосконалення лексичних навичок учнів початкових класів	24
2.2. Організація та зміст експериментального дослідження на визначення рівня сформованості лексичних навичок в учнів початкових класів	34
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	52

ВСТУП

Актуальність дослідження. Оволодіння англійською мовою є основою успішної комунікації в сучасному світі. Лексичні навички є ключовим елементом в оволодінні мовою, а тому якісне їх сформування молодшими школярами є важливим завданням для вчителів початкової школи. Під час вивчення іноземної мови у початкових класах формування лексичних навичок є особливо важливим, оскільки саме на цьому етапі учні віддають перевагу спілкуванню та здатні активно засвоювати нову лексику.

Варто зазначити, що в умовах освітньої установи не так просто сформувати лексичну навичку в учнів через психофізіологічні особливості кожного з них, а в умовах дистанційного навчання це вдається ще важче. Проте у сучасному суспільстві методика лексичної роботи у початковій школі не стоїть на місці, впроваджуються нові технології навчання в умовах НУШ, які стимулюють інтерес до англійської мови, до здатності швидшого запам'ятовування нових лексичних одиниць.

Значний внесок у вивчення проблем навчання лексики англійської мови молодших школярів зробила велика кількість вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких: І.М. Герасименко, Н. Бориско, О.М. Савчук, О. Бігич, R. Ellis, H. Doron, A. Wilkins та інші, та все ж процес формування англомовної лексичної сформованості навичок учнів молодшої школи на сучасному етапі досі деякою мірою залишається малодослідженим.

Володіти лексикою – означає фонетично правильно її вимовляти і використовувати у побудові речень, що у результаті дозволяє реалізувати комунікативні завдання. Головне завдання вчителя при цьому – створення умови для швидкого запам'ятовування лексичного матеріалу, його освоєння учнями початкових класів. Успішність навчання і рівень лексичних навичок молодших школярів залежать від того, наскільки ефективно вчитель вибирає методи та прийоми.

Актуальність і вибір теми дослідження **«Методика роботи над сформованістю лексичних навичок молодших школярів у початкових класах»** зумовлений тим, що оволодіння лексичними навичками є необхідним елементом успішного навчання іноземних мов у початкових класах. Учні початкових класів мають особливий спосіб сприйняття інформації, і вчителі повинні використовувати відповідні методики та техніки, щоб надати лексичний матеріал якомога легше і зрозуміліше.

Іншим фактором, який робить цю тему актуальною, є постійний розвиток технологій, які відкривають нові можливості для навчання іноземних мов. У роботі будуть розглянуті різні методики і техніки, які використовують інтерактивні технології, що забезпечують більш ефективно засвоєння лексичного матеріалу молодшими школярами.

Мета магістерської роботи: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику роботи над сформованістю іноземних лексичних навичок молодших школярів у початкових класах.

Зумовлені метою **завдання** дослідження передбачають:

- 1) охарактеризувати навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання;
- 2) проаналізувати проблеми формування англомовних лексичних навичок як мети навчання лексики в початковій школі;

3) визначити роль застосування сучасних новітніх підходів до введення та закріплення нового лексичного матеріалу на уроках англійської мови в умовах НУШ;

4) обґрунтувати методику роботи над сформованістю лексичних навичок молодших школярів у початкових класах;

5) експериментально перевірити систему вправ на визначення рівня сформованості лексичних навичок в учнів початкових класів.

Предмет дослідження – процес формування лексичних навичок у молодших школярів.

Об'єкт дослідження – сформованість лексичних навичок учнів початкових класів і методика їх формування.

Основними **методами дослідження** є: емпіричні: спостереження, бесіда, метод експерименту узагальнення; теоретичні: аналіз, синтез, метод індукції та дедукції, класифікації, порівняння, а також метод статистичної обробки даних.

Науковою новизною роботи є розробка методики роботи над сформованістю лексичних навичок молодших школярів у початкових класах на основі використання інтерактивних технологій навчання. В результаті дослідження було визначено ефективні форми та методи роботи з лексикою.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблена методика роботи над сформованістю англомовних лексичних навичок молодших школярів може бути реалізована в освітньому процесі початкової школи, а також використана в системі підготовки студентів.

Апробація роботи. Результати дослідження були опубліковані у науковій статті «Методика роботи над сформованістю лексичних навичок молодших школярів у початкових класах», яка увійшла до збірки наукових праць «Магістерські студії» Херсонського державного університету.

Структура дослідження: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 58 сторінок.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

1.1. Характеристика навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання

У наш час дистанційне навчання стає все більш актуальним. Допер дистанційне навчання було формою навчання, як правило, для дорослих або студентів, які прагнули покращити свої знання та навички у конкретній сфері освіти. Проте через події 2020 року, а саме пандемію внаслідок загострення COVID-19, коли заняття в школах і вищих навчальних закладах були призупинені, дистанційне навчання значно поширилося, а вчителі отримали значний практичний досвід під час карантину. Воєнний стан в Україні, введений з 24 лютого 2022 року, також унеможливив традиційне очне навчання, тому дистанційна освіта стала майже єдиним варіантом для навчального процесу, це стосується і учнів початкової школи [7].

Варто також виокремити, що навчання англійської мови в умовах Нової української школи в початковій школі має свої особливості та характеристики. Найбільш вагомими особливостями навчання англійської мови в умовах НУШ в початковій школі полягають в наступному:

1) Інтегрований підхід. Нова українська школа базується на інтегрованому навчанні, що означає взаємозв'язаність різних дисциплін, включаючи і навчання англійської мови. Це дозволяє учням засвоювати

матеріал на більш глибокому рівні та допомагає формувати практичні навички та вміння.

2) Наголос на комунікативному аспекті. Навчання англійської мови в умовах НУШ в початковій школі має спрямованість на комунікативний аспект, зокрема на практичне вживання мови на уроках та в позакласній діяльності. Це допомагає учням краще засвоювати мовні навички та стимулює їх зацікавленість до вивчення мови.

3) Використання інноваційних методів та технологій. Нова українська школа спрямована на застосування інноваційних методів та технологій в навчальному процесі, що сприяє більш ефективному й результативному навчанню англійської мови.

4) Увага до розвитку ключових компетенцій. Навчання англійської мови в умовах НУШ в початковій школі має на меті розвиток ключових компетенцій, таких як мислення, комунікація, розвиток критичного мислення тощо. Це допомагає учням не тільки засвоювати нову для вивчення мову, але й розвивати свої особистісні якості та вміння.

5) Використання сучасних технік вивчення мови. Навчання англійської мови в умовах НУШ в початковій школі включає в себе використання різних сучасних технік та методів, які допомагають учням легше засвоювати новий матеріал. До таких методів можна віднести інтерактивне навчання, використання комп'ютерних програм, відеоігор, прикладні завдання та інше.

6) Розвиток мовної культури та толерантності. Навчання англійської мови в умовах НУШ спрямоване на розвиток мовної культури, що охоплює засвоєння мовних норм, правильної вимови та стилістики мови. Крім цього, навчання мови в умовах НУШ сприяє розвитку толерантності та культурного розуміння, що є важливими компетенціями в сучасному світі [30, с.11].

У цілому, навчання англійської мови в умовах НУШ в початковій школі базується на інтегрованому підході, орієнтації на комунікативний

аспект, використанні інноваційних методів та технологій, розвитку ключових компетенцій, використанні сучасних технологій. Такі характеристики допомагають учням ефективніше вивчати іноземну мову та розвивати свої особистісні якості.

Варто зазначити, навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання може бути успішним за умови використання сучасних технологій та взаємодії вчителя з дітьми на комфортному для них ритмі. Дистанційне навчання лексики англійської мови молодших школярів може бути викликом для вчителя та учнів. Однак, враховуючи сучасні технології та інтерактивність ресурсів, можна забезпечити ефективне навчання.

У сучасному світі термін «дистанційна освіта» виник завдяки потребам суспільства і за короткий час поєднав усі переваги використання сучасних технологій в освітньому процесі, а саме використання комунікаційних мереж та мультимедійних засобів разом із традиційними методами навчання. Варто зазначити, що в Україні законодавство підтримує значний розвиток дистанційної освіти, про це можуть свідчити різні положення та нормативні документи, а саме Закон України «Про освіту», «Положення про дистанційне навчання», «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» та інші [15; 21; 24].

Згідно з визначенням В. Рибалки, дистанційна освіта має вагоме значення через свою специфічну організацію навчально-виховного процесу з використанням технологій, зокрема інформаційних та телекомунікаційних. [37, с.489].

У дистанційному навчанні молодших школярів викладання уроків з англійської мови може відбуватися в асинхронному та синхронному режимах, з використанням електронних освітніх форм. Варто зазначити, що асинхронний режим – взаємодія суб'єктів дистанційної освіти, під час якого учасники спілкуються між собою в будь-який час за допомогою інтерактивних освітніх платформ, електронної пошти,

форумів, соціальних мереж тощо. Якщо говорити про синхронний режим, то це взаємодія між суб'єктами дистанційної освіти, під час якої вони одночасно перебувають в електронному навчальному середовищі або спілкуються за допомогою пристроїв аудіо- чи відеоконференції [36, с.44].

Для реалізації дистанційного навчання вчителям іноземних мов рекомендовано використовувати платформу «Всеукраїнська школа в мережі», яка містить відеоуроки, конспекти, тести завдань з предмету для кожного класу, а також учительська, яка допомагає організовувати віртуальні уроки та контролювати успішність учнів та отримувати від них зворотний зв'язок. Звертаємо увагу, що пріоритетними видами діяльності під час онлайн-уроку іноземної мови має бути усне спілкування вчителя з учнями початкової школи в діалогічній та монологічній формі [18, с.87].

Як відомо, дистанційне навчання обов'язково передбачає доступ до мережі Інтернет, технічну підтримку всіх учасників освітнього процесу, але завжди можуть виникати проблеми – доступ до якісного Інтернету, а з ним і відсутність рівних умов для всіх учасників освітнього процесу. Інша проблема полягає в тому, що деякі викладачі не знайомі з різними технологіями дистанційного навчання, проте сучасні школярі, навіть учні початкової школи, швидко освоюють електронні засоби навчання. Для вчителів ця ситуація стає більш складною через необхідність не лише опанувати новий інструмент, але й адаптувати свої методи навчання, які практикували роками, знаходити та застосовувати нові методи та форми для досягнення обов'язкового навчання.

Для вчителів, учнів та їх батьків, дистанційне навчання молодших школярів є викликом. Зважаючи на те, що молодші школярі потребують більшої уваги та підтримки під час навчання, дистанційне навчання може бути складним завданням для них.

Серед головних викликів дистанційного навчання молодших школярів можна виділити:

1) Відсутність особистого контакту з вчителем та однокласниками. Молодші школярі на цьому етапі розвитку мають більші потреби у спілкуванні з дорослими та однолітками, тому важливо створити умови для взаємодії під час дистанційного навчання.

2) Перевантаженість навчальним матеріалом. Молодші школярі потребують більшої кількості часу на засвоєння нового матеріалу, тому важливо обмежувати кількість завдань та матеріалів протягом одного навчального дня.

3) Обмежена можливість доступу до технічних засобів. Не всі сім'ї мають можливість забезпечити своїх дітей достатньою кількістю комп'ютерів або інтернету, що може стати перешкодою участі у дистанційному навчанні.

4) Відсутність особистого контролю вчителя над учнями. У дистанційному навчанні вчителі не можуть контролювати учнів напряму, що може спричинити зниження уваги та неефективне виконання завдань [37, с.491].

Для подолання викликів дистанційного навчання молодших школярів часто використовуються різноманітні онлайн-ресурси, аудіо- та відеоконференції, інтерактивні завдання та ігри. Однак, найважливішим є забезпечення підтримки, взаємодії та мотивації учнів, щоб забезпечити їх ефективне навчання дистанційно.

У воєнний час навчання молодших школярів потребує специфічного підходу, де пріоритетним завданням є гарантування комфорту та безпеки дітей, їх освіти та морально-психологічної підтримки. В умовах воєнного часу особливістю дистанційної освіти є насамперед можливість виникнення ситуацій, коли під час онлайн-занять починається «Повітряна тривога» [18, с.88]. У таких випадках вчитель під час онлайн-уроку з молодшими школярами має спокійно

повідомити учнями, що оголошено сигнал повітряної тривоги і заняття призупинено, наголосити на тому, що воно продовжиться тільки після відбою сигналу тривоги. Педагог має дати інструктаж учням, щоб вони вийшли з онлайн конференції та пішли в безпечне місце (укриття).

Варто виокремити, що навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання є важливим етапом у процесі їх мовної освіти. Оскільки в цьому віці вони ще не володіють достатньою кількістю слів для спілкування на англійській мові, навчання лексики має бути якомога більш доступним та цікавим. У зв'язку з цим, вчителям англійської мови необхідно пам'ятати декілька основних принципів навчання лексики молодших школярів в умовах дистанційного навчання.

Один з принципів навчання лексики – це використання візуальних засобів. Адже коли діти бачуть слова візуально, це допомагає запам'ятати його значення та правильне вживання в мовленні. У відео та презентаціях, що включають нові слова, діти мають можливість не тільки побачити нові слова, але й почути їх в правильному вимовленні.

Другий принцип – це використання прикладів, які стосуються до повсякденного життя. Оскільки молодші школярі найчастіше використовують англійську мову для обміну простими повідомленнями, то нові слова повинні бути пов'язані саме з тим, що вони можуть розповісти про своє життя. Ігри не тільки допоможуть засвоїти нові слова, але й підвищують мотивацію до вивчення мови взагалі.

Третім принципом є підтримка постійного повторення. Молодші школярі не можуть запам'ятати нові слова за один-два рази, тому необхідно забезпечити їм постійну можливість повторення для засвоєння нових слів.

Отже, навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах дистанційного навчання є викликом для вчителів, однак за

допомогою відповідного підходу, доступних інструментів та належної організації занять, можна створити ефективні умови для навчання.

1.2. Аналіз проблеми формування англомовних лексичних навичок в початковій школі

Формування англомовних лексичних навичок є важливою метою навчання лексики в початковій школі. Лексична компетенція є ключовою для розуміння, продуктивного використання та сприйняття мови, тому її формування має важливе значення в процесі навчання англійської мови в початковій школі.

Наведемо дефініції поняття «лексичні навички»:

- Лексичні навички – це вміння користуватися словниковим запасом мови в мовленні [7, с.115].
- Лексичні навички – це знання та вміння застосовувати лексичні одиниці мови – слова, вирази, фразеологічні одиниці тощо, для побудови своїх висловлювань різної тематики та стилістики, сприймання та розуміння мовленнєвого матеріалу [5, с.70].

У словнику методичних термінів і понять, який виданий Є. Азімовим і А. Щукіним, можна знайти наступне пояснення поняттю лексична навичка: це «автоматизована дія, при якій обирається слово або вираз, що відповідає вимогам і правилам його поєднання з іншими словами у власному мовленні, а також автоматичне розпізнавання і співвіднесення його зі значенням під час слухання чи читання» [11, с.158].

Зазначимо, що для формування лексичних навичок іноземної мови у загальноосвітніх школах встановлюються вимоги щодо лексичного мінімуму. Цей лексичний мінімум зазвичай поділяється на активний та пасивний. Активний лексичний мінімум включає слова та вирази, якими

учні мають володіти для висловлювання своїх думок при письмовому та усному мовленні. Це ті слова, якими вони вміють користуватися для вираження своїх ідей та опису подій. Також вони розуміють ці слова під час аудіювання та читання. Активний лексичний мінімум допомагає учням вільно висловлювати свої думки і розуміти зміст текстів [14, с.30].

Якщо говорити про пасивний лексичний мінімум, то він охоплює слова, які учні розуміють, але не обов'язково використовують у власному мовленні. Вони розуміють ці слова під час сприйняття усного та писемного мовлення інших осіб. Пасивний лексичний мінімум допомагає учням легше розуміти текст і здати його зміст.

Питання дослідження лексичної навички є цікавим для лінгвістів та є предметом багатьох наукових досліджень. Багато вчених, що досліджують процес оволодіння лексичними навичками, вказують на їхню складність та структурованість.

Наприклад, С. Ніколаєва розрізняє наступні три компоненти лексичної навички:

- 1) виокремлення лексичних одиниць з пам'яті.
- 2) злиття лексичної одиниці з попередніми і наступними одиницями;
- 3) встановлення відповідності вибору лексичної одиниці контексту [34, с.165].

Необхідно враховувати всі компоненти лексичної навички, так як вони мають важливе значення для вибору оптимальних методик навчання, а також для визначення лексичних одиниць, які формують лексичну навичку під час вивчення іноземних мов, враховуючи вік учнів.

Існує кілька етапів у формуванні лексичних навичок, які відрізняються завданнями та методами навчання, але разом створюють систему навчання лексики. Згідно із С. Ніколаєвою, формування

лексичних навичок можна розділити на два етапи: впровадження (презентацію) нових лексичних одиниць та стимулювання їх активного використання, зокрема «вміння використовувати слова і вирази для створення висловлювань, розуміння повідомлень та використання лексики в мовленнєвому спілкуванні» [34, с.167].

Проте, варто зазначити, що інші методисти розрізняють три етапи формування лексичних навичок. Зокрема, Ю. Вторушина зазначає, що процес формування лексичних навичок включає в себе етапи ознайомлення, початкового освоєння та розвитку вмінь та навичок у використанні лексики в різних мовленнєвих ситуаціях [22, с.43]. Г. Гринюк виокремлює етапи ознайомлення, повторення та пошуку. Найважливішим у процесі освоєння лексики є перший етап, оскільки успішне проходження ознайомчого етапу визначає ефективність подальшого засвоєння лексичних одиниць [32, с.16].

Отже, зробимо висновок, що процес вивчення лексичних навичок включає кілька етапів, які можна описати наступним чином:

1) Ознайомлення – це етап, коли вводяться та пояснюються нові лексичні одиниці. Учні ознайомлюються з новими словами, їх значенням, написанням та вимовою.

2) Первинне закріплення – на цьому етапі проводиться тренування обраних лексичних одиниць за допомогою спеціальних вправ. Учні повторюють слова, вчаться вживати їх у реченнях та фразах, вирішують завдання з використанням нових слів.

3) Вживання лексичних одиниць у мовленні – на останньому етапі учні використовують навчену лексику у своєму власному мовленні. Вони формулюють висловлення, розігрують ситуації, діалоги або пишуть тексти, використовуючи вивчену лексику.

Дослідники ідентифікують наступні складники змісту навчання лексики: лінгвістичний, методологічний, психологічний. Елементи лінгвістичного компонента включають визначення лексичного мінімуму

та набуття лексичних знань, а також труднощі, які виникають при засвоєнні різних типів слів учнем. Викладач також обирає тематику для розвитку навичок усного мовлення або читання. Психологічний компонент пов'язаний з впливом особливостей психіки учнів на формування лексичних навичок і вмінь. Методологічний компонент охоплює знання та вміння, які допомагають учневі самостійно виконувати різні види робіт незалежно від зовнішніх умов, додаткових пояснень або інструкцій [16, с.218].

Варто зазначити, що основною метою формування англомовних лексичних навичок є забезпечення учнів необхідним запасом лексичних одиниць, які дозволять їм спілкуватися на англійській мові, розуміти текст, письмово відтворювати свої думки. Для того, щоб вчителі могли ефективно формувати та розвивати лексичні навички на уроках іноземної мови в початкових класах, необхідно використовувати різноманітні методи та прийоми, які допоможуть дітям засвоїти нові лексичні одиниці та використовувати їх в мовній практиці.

Чимало досліджень було проведено з проблеми формування англомовних лексичних навичок у початковій школі. Наприклад, Т.В. Галета розглядала проблему використання словникової технології на уроках англійської мови в початковій школі та показала її ефективність, що сприяє формуванню лексичних навичок учнів. За допомогою словникової технології, учні можуть вчитися новим словам та фразам, а також покращувати свої мовні навички. Таким чином, використання словникової технології має декілька переваг, таких як активне запам'ятовування нових слів, зміцнення мовних навичок та сприяння розвитку логіки та мислення [4].

Українські науковці, які досліджують проблему формування англомовних лексичних навичок як мети навчання лексики в початковій школі, йдуть від загальних принципів навчання іноземних мов та адаптують їх до вимог індивідуальної ситуації на уроці.

О.В Колупаєв наголошував на важливості формування лексичної компетенції на початковому етапі навчання англійської мови. Лексичний мінімум – це невеликий перелік слів, який учні повинні знати на певному рівні навчання. Формування лексичного мінімуму може допомогти учням зрозуміти та користуватися англійською мовою на початковому рівні. Зокрема, це можуть бути вправи по читанню та аудіюванню, інтерактивні вправи та ігри, а також використання мультимедійних засобів, таких як відео та аудіофайли. Лексичний мінімум також повинен бути адаптований до конкретного рівня навчання та індивідуальних потреб учнів [14, с.29].

Українські науковці, які займаються проблемою формування англомовних лексичних навичок як мети навчання лексики в початковій школі, розглядають це питання з різних сторін, пропонують різні підходи і методи навчання.

За А. В. Ковалем, формування лексичної компетенції учнів на уроках англійської мови є ефективним за допомогою використання мультимедійних засобів. Використання відео та аудіо матеріалів допомагає учням почути та побачити лексичні одиниці в контексті мовлення. Це допомагає їм краще розуміти значення слів та вживати їх у правильних ситуаціях. Отже, використання інтерактивних засобів може зробити навчання більш цікавішим для учнів, а також сприяти позитивному розвитку їх мовної компетенції [18].

Використання ігрових технологій на уроках іноземної мови для формування лексичних компетенцій у молодших школярів також є дуже ефективним. Використання ігор може покращити мотивацію учнів до навчання та залучити їх до активного вивчення лексики. Є різні види ігор, які можуть бути використані на уроках, такі як ігри-змагання, вікторини, ігри з картками та словами, онлайн ігри та інші. Але варто зазначити, що їх використання на уроках іноземних мов повинно бути збалансованим з іншими методами навчання, тому що вони не можуть

замінити повноцінний урок. Однак, вони можуть бути цікавим та ефективним інструментом для формування лексичної компетенції, якщо вони використовуються у відповідному контексті та з правильним підходом [6, с.99].

Так, М.М. Пономаренко досліджувала ефективність використання лексико-граматичних ігор на уроках англійської мови в початковій школі. Використання ігрових методів дозволяють активізувати лексичні навички учнів і залучити їх до навчального процесу [25].

Для формування лексичної компетенції молодших школярів можна використовувати клауд-технології на уроках англійської мови. Застосування хмарних технологій дозволяє покращити ефективність навчання та залучення учнів до процесу навчання. Є різні види клауд-технологій, такі як Google Drive, Google Classroom та Quizlet, які можуть допомогти вчителям та учням працювати з лексичним матеріалом, зберігати та ділитися документами, використовувати інтерактивні вправи та з задоволенням навчатися нові слова та вирази на уроках.

Молодшим школярам можна надавати конкретні завдання та вправи, які доцільно виконувати на уроках за допомогою клауд-технологій. Ці завдання спрямовані на те, щоб розвивати лексичну компетенцію учнів, а також вміння самостійно працювати з лексичним матеріалом та ефективно застосовувати його в мовленні [33].

У своїх дослідженнях В.М. Чекмарьов та О.В. Шевчук розглядають питання використання комп'ютерних програм і онлайн ресурсів для формування лексичної компетенції учнів. Вони показують ефективність використання такого підходу для збагачення лексичного запасу і формування сприйняття англійської мови як мови комунікації. Отже, використання комп'ютерних програм і онлайн ресурсів дозволяє учням активно взаємодіяти з мовою, виконувати різноманітні вправи та завдання, що сприяє активному використанню лексики та розвитку комунікативних навичок [36].

Серед інших дослідників проблеми формування англомовних лексичних навичок можна згадати таких науковців, як І.О. Плєскач, Н.О. Горішина, В.П. Іванова та ін. Вони наголошують на важливості чіткої системи навчання та практики використання лексичних одиниць, які відповідають рівню підготовки учнів [5; 11; 27].

Чимало сучасних зарубіжних вчених проводили різноманітні дослідження щодо формування англомовних лексичних навичок в початковій школі.

Дослідження Джинджер Макконвіль в 2021 році підтвердило, що використання мультимедійних технологій у викладанні лексики в початкових класах може покращити запам'ятовування нових слів учнями та сприяти зростанню їхнього словникового запасу. Це дозволяє учням бачити та слухати слова в контексті, що полегшує їх розуміння та запам'ятовування [43].

Таким чином, використання мультимедіа дозволяє створити візуальні та аудіо зв'язки між словами та їх значеннями, що сприяє кращому запам'ятовуванню. Крім того, мультимедійні засоби можуть бути цікавими та захоплюючими для учнів, що стимулює їхню мотивацію та інтерес до вивчення лексики. Варто зазначити, що зошити-словники також можуть бути корисним інструментом для збільшення словникового запасу учнів, особливо якщо вони використовуються для систематичного вивчення нових слів та повторення вже вивчених слів.

Зошит-словник дозволяє учням записувати нові слова, їх переклади та приклади вживання. Це допомагає учням активно займатися власним навчанням та систематизувати отриману лексику. Крім того, зошит-словник може слугувати зручним довідником для учнів, коли вони потребують швидкого доступу до нових слів та їх значень. Це сприяє повторенню вивчених слів, що допомагає закріпити їх у пам'яті учнів. Регулярне повторення та використання зошита-

словника може підвищити ступінь засвоєння лексики та розширити словниковий запас учнів [42].

Застосування візуальних зображень може допомогти учням зрозуміти значення слів, створити асоціації та зв'язки між словами та їх візуальними представленнями. Наприклад, використання ілюстрацій, фотографій або схем може допомогти учням візуалізувати нові слова та їх значення. Вони можуть бачити конкретні об'єкти, ситуації або дії, пов'язані з цими словами, що полегшує їх розуміння та запам'ятовування [45].

Науковець Теді Вайт наголошувала, що ігри можуть бути дуже ефективними методами навчання лексики та сприяти подальшому розвитку мовленнєвих навичок учнів. Використання ігрових технологій, таких як комп'ютерні ігри, мобільні додатки або інтерактивні дошки, дозволяє створити цікаве та захоплююче навчальне середовище. Ігри можуть виконувати різні навчальні завдання, де учні спілкуються між собою англійською мовою, обговорюють правила гри, розв'язують завдання та співпрацюють один з одним. Це сприяє розвитку комунікативних навичок та впевненості у вживанні англійської мови.

Отже, можна підсумувати, що ігри можуть включати в себе завдання, які вимагають використання нових слів та фраз, а також сприяють розвитку мовленнєвих навичок, таких як аудіювання, говоріння, читання та письмо [46].

Мозковий штурм є методом, при якому учні генерують якомога більше ідей, асоціацій та прикладів, пов'язаних зі словами або темою, що вивчається. Це стимулює творче мислення та активізує роботу мозку, що сприяє кращому запам'ятовуванню та розумінню лексичного матеріалу. Використання методів мозкового штурму та асоціативного мислення під час викладання іноземних мов, включаючи вивчення лексики, допомагає учням швидше та ефективніше запам'ятовувати нові слова, зв'язувати їх з уже вивченими та використовувати у повсякденному житті.

Асоціативне мислення включає зв'язування нових слів з уже вивченими, а також з реальними ситуаціями, образами або емоціями. Цей підхід допомагає учням створювати міцні зв'язки між словами та їх значеннями, що полегшує їх використання у повсякденному житті. Отже, використання методів мозкового штурму та асоціативного мислення під час вивчення лексики дозволяє учням не тільки запам'ятовувати нові слова, але й використовувати їх у реальних ситуаціях та спілкуванні [39].

Можна зробити висновок, що формування лексичних навичок на уроках іноземних мов в початковій школі є важливим етапом вивчення мови і вимагає використання різноманітних методів та засобів. До них відносяться різноманітні дидактичні ігри та вправи, розвиток навичок словоутворення та словосполучень, використання візуальних засобів, інноваційних технологій, залучення додаткових джерел та використання інтерактивних ресурсів. Використання комплексного підходу дозволяє ефективно сформувати лексичну базу і підготувати молодших школярів до рівня подальшого вивчення мови.

Згідно з теоретичним аналізом літератури, для ефективного формування лексичних навичок на уроках іноземних мов в початковій школі варто використовувати різноманітні методи та засоби, які сприяють закріпленню нових слів в пам'яті та їх подальшому активному використанні у мовленні.

1.3. Роль застосування сучасних новітніх підходів до введення та закріплення нового лексичного матеріалу на уроках англійської мови в умовах НУШ

У сучасному світі, з його швидкоплинними змінами та розвитком технологій, навчальний процес також потребує постійного оновлення та покращення. Україна не є винятком, і саме тому у 2018 році була

запроваджена Нова українська школа (НУШ), яка передбачає нові підходи та методи навчання [31]. На цьому тлі особливо актуальним є використання сучасних новітніх підходів до введення та закріплення нового лексичного матеріалу на уроках англійської мови.

Сучасні новітні підходи на уроках англійської мови в початковій школі дуже важливі, оскільки цей період навчання є найбільш рушійним у формуванні основ мовленнєвої компетенції учнів. Раннє вивчення іноземної мови, зокрема введення нового лексичного матеріалу може бути цікавим та захоплюючим, якщо використовувати сучасні новітні підходи.

Як зауважують Дж. Хартлі та А. Киналь, використання ІКТ в процесі вивчення іноземних мов та формування лексичної компетенції учнів базової школи, на відміну від традиційного навчання, яке має тенденцію спрощувати можливості учнів «освоїти мову та зробити їх пасивними одержувачами знань», сприяє покращенню змістового розуміння та запам'ятовування лексичного матеріалу через застосування синкретичного навчання. Це означає залучення зорового та слухового сприйняття, їх активну участь в процесі отримання навчального матеріалу та можливість повернення до тих питань, що потребують додаткової уваги [29, с.284].

Використання ІКТ разом з Інтернетом дозволяє досягти максимальної ефективності в педагогічній діяльності, адже глобальна мережа надає безліч інформації та ресурсів для користувачів. Можливості використання цієї інформаційної бази є великими, оскільки дозволяє отримувати інформацію з будь-якого куточка світу: країнознавчі матеріали, статті з газет і журналів, необхідну літературу, лексичні матеріали та інше. Ці ресурси можна успішно і ефективно використовувати для підготовки дидактичних матеріалів на будь-якому етапі вивчення лексики іноземної мови [3, с.29].

Так, Н. Гальскова зазначає, що використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та форм дистанційного навчання суттєво впливає на традиційні методи навчання [19, с.30]. Наприклад, використання електронних комп'ютерних підручників та інтерактивних засобів навчання може допомогти учням більш ефективно засвоювати нові знання та розвивати різноманітні навички. Крім того, використання відео та аудіо матеріалів може збільшити зацікавленість школярів до вивчення мови. Науковець звернула увагу, що традиційні методи навчання набувають нового оформлення:

– Традиційні словесні методи (розповідь, бесіда, лекція) здійснюються за допомогою мультимедійних фрагментів, графічних та гіпертекстових матеріалів, слайдів, а також відео- та аудіо-конференцій і чатів.

– Наочні методи навчання включають медіалекції, відео- та аудіоматеріали, текстові матеріали, інтерактивні схеми, презентації, комп'ютерні навчальні матеріали, мультимедійні дошки, графічні та сенсорні планшети.

– Практичні методи реалізуються через навчальні вправи, лабораторні та практичні завдання, різноманітні види інтерактивних завдань, схем, тестів, комп'ютерних практичних завдань та навчальних тренажерів, віртуальних екскурсій [7, с.114].

Вважаємо, що один з найбільш популярних підходів в початковій школі – це використання мультимедійних засобів, які є дуже ефективними при вивченні лексики на уроках англійської мови. Це дозволяє дітям отримувати нову інформацію через різні інтерактивні форми, які більш захоплюють та зацікавлюють учнів.

Один зі способів використання мультимедійних засобів – це використання відео та аудіо матеріалів. Відео можуть бути різних форматів – це можуть бути ролики, мультфільми, віртуальні екскурсії або інші види відеоконтенту. Такий підхід дозволяє дітям більш яскраво

та реалістично уявити нову лексику, тому що вони спостерігають за діями та сценами на екрані. Це допомагає дітям легше запам'ятовувати нові слова та вирази.

Також велику популярність здобуває використання інтерактивних наочних посібників та онлайн-ресурсів. Наприклад, ігри, інтерактивні вправи, які можна виконувати на дошці, планшеті або комп'ютері. Діти можуть в творчий спосіб запам'ятовувати нову лексику, одночасно виконуючи завдання та отримуючи підбадьорливі бали за успішне виконання вправ. Крім цього, під час вивчення лексики може бути корисним використання аудіо-ресурсів, таких як аудіо-книги, аудіо-супроводи до пісень або роликів, які можна використовувати для виконання різних навчальних завдань та вправ. Такі мультимедійні засоби надають можливість дітям вчитись на дистанційному форматі навчання, використовуючи онлайн інтерактивні інструменти.

Розглянемо наступні інноваційні технології, які сприяють покращенню ефективності вивчення лексики іноземної мови в початкових класах:

1) Інтерактивні підручники та ігри. Використання інтерактивних підручників та ігор є однією з технологій, яка може зробити процес вивчення лексики та граматики іноземної мови більш цікавішим та результативнішим. Ці підручники часто мають функціональність, що дозволяє виконувати вправи, отримувати зворотний зв'язок і отримувати доступ до додаткових ресурсів, таких як аудіо- та відеоматеріали.

2) Мультимедійні матеріали. Мультимедійні матеріали – відео, аудіо записи можуть допомогти учням більш ефективно запам'ятовувати нову лексику. Зорове та слухове сприйняття дозволяє краще засвоювати мову та більш швидко реагувати на нову інформацію.

3) Мовні програми та програми-перекладачі. Мовні програми та програми-перекладачі можуть допомогти учням збільшити їхню словникову запасу та зразу ж зрозуміти значення невідомих слів. Ці

програми можуть бути встановлені на планшети або комп'ютери, а також бути онлайн-ресурсами.

4) Застосування інтерактивних інструментів для навчання лексики. Інтерактивні інструменти для навчання, наприклад, такі як Kahoot та Quizlet, можуть допомогти учням вивчати лексику, розвивати граматичні складності та практикувати мовні відповіді. Вони можуть покращити мотивацію та підтримати більш активну участь учнів у процесі навчання.

5) Використання віртуальної реальності у навчанні. Віртуальна реальність може стати інноваційним додатком у вивченні лексики та конwersаційної англійської мови. Учням може бути запропоновано виконання завдань у віртуальному середовищі з максимальним поглибленням в аутентичну візуальну та звукову атмосферу, що дозволяє краще сприймати і засвоювати лексику та інші складові мови.

6) Асоціації та мнемотехніки. Використання асоціацій та мнемотехнік може допомогти учням запам'ятовувати новий лексичний матеріал. Наприклад, співвідношення нового слова з картинкою або вживання його в різних контекстах.

7) Використання цифрових підручників. Сучасні підручники мають цифрові версії, що сприяють більш швидкому та зручному доступу до навчального матеріалу. Вони можуть бути використані для навчання лексики, забезпечуючи зручний доступ до відео, звукових записів та інших ресурсів [8; 19].

Таким чином, можна зробити висновок, що використання сучасних інноваційних підходів під час навчання лексичного матеріалу на уроках іноземної мови в початкових класах сприяє покращенню ефективності навчання та глибшому засвоєнню цього матеріалу. Суттєву роль у цьому відіграють сучасні методики та дидактичні інструменти, спрямовані на досягнення різних освітніх цілей.

Визначено, важливим елементом є використання різноманітних мультимедійних засобів, які дозволяють наочно та ефективно демонструвати новий лексичний матеріал, а також сприяють пам'яті учнів та забезпечують їхній емоційний досвід. До таких засобів належать презентації, відеоуроки, мультфільми, відеоігри та інші сучасні технології. Крім того, використання сучасних технологій та методик сприяє розвитку критичного мислення та творчої активності учнів. Для цього можна проводити інтерактивні вправи з використанням веб-квестів, онлайн-ігор та інших форм ігрового навчання, що дозволяють учням активніше взаємодіяти з лексичним навчальним матеріалом та максимально його засвоїти.

РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА РОБОТИ НАД СФОРМОВАНІСТЮ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

2.1. Педагогічні підходи до вдосконалення лексичних навичок учнів початкових класів

Сформованість лексичних навичок у молодших школярів є ключовим елементом успішної мовної практики і має значення для розвитку мовлення дитини. Методика роботи над сформованістю лексичних навичок учнів початкової школи спрямована на збагачення активного словника, розвиток словникової грамотності, удосконалення лексичної компетентності і розвиток критичного мислення.

Для формування лексичних навичок молодших школярів у початкових класах необхідно застосовувати комплекс методів, інтерактивні форми навчання, підбирати завдання відповідно до рівня підготовки дітей. Головним завданням є не лише засвоєння нових слів, але й їх активне використання в мовленні. Важливо також розвивати творче мислення та проблемне мислення школярів.

Варто зазначити, що формування репродуктивної лексичної навички на уроках англійської мови в початковій школі можна розділити на кілька етапів. На початку, вчитель повинен ознайомити молодших школярів з новими лексичними одиницями, тобто пояснити їх значення, продемонструвати звукову, графічну і граматичну форму. Особливо важливо провести фонетичну роботу з новою лексикою, вивчити транскрипцію, особливості вживання у множині, а також перевірити розуміння школярами значення нових слів за допомогою різноманітних вправ.

На наступному етапі, який полягає в автоматизації навичок учнів у використанні нових слів на рівні фраз, головною метою є навчити школярів вживати ці слова в контексті речень. Для досягнення цієї мети важливо, щоб учні виконували завдання, які включають в себе розуміння і відтворення зразків мовлення, підстановку слів у зразки мовлення, трансформацію зразків мовлення і розширення зразків мовлення.

На третьому етапі відбувається автоматизація вмій учнів у використанні нових слів на мовленнєвому рівні. Основною метою цього етапу є навчання школярів використовувати ці нові лексичні одиниці у коротких висловлюваннях як у монологічному, так і у діалогічному спілкуванні. Ці етапи спрямовані на розвиток мовної компетентності школярів та формування важливих лексичних навичок, що є ключовими у процесі навчання англійської мови.

Варто зазначити, що методична система формування лексичної компетентності молодших школярів включає три типи методів: рецептивний, репродуктивний та продуктивний [27, с.39].

Рецептивний метод передбачає використання різних методів і технологій для формування мовленнєвих понять, знань про мовлення та способи мовленнєвої діяльності. В рамках даного методу можуть використовуватись такі прийоми, як читання, прослуховування аудіо та

перегляд відео, аналіз текстів, вправи на розуміння тексту та усного мовлення. Якщо говорити про репродуктивний метод, то він спрямований на сприйняття мовлення, і використовується для формування різних мовленнєвих умінь та навичок молодших школярів. Для досягнення цієї мети можуть використовуватись вправи на повторення лексичних одиниць, відтворення прочитаного чи прослуханого тексту, а також мовленнєві диктанти та усне мовлення на уроках іноземної мови [27, с.41].

Продуктивний метод забезпечує розвиток мовленнєвої діяльності та творчих мовленнєвих здібностей учнів. Для цього використовуються вправи на складання текстів, діалогів та монологів з використанням нових слів і виразів, які вивчили учні. В рамках даного методу можуть також використовуватись такі прийоми, як рольові ігри, дебати та дискусії. Кожен з цих методів є важливим елементом формування лексичної сформованості молодших школярів. Комбінація цих методів дозволяє ефективно забезпечити розвиток мовленнєвих здібностей учнів, їхнє володіння мовою та розширення словникового запасу [33, с.129].

Основним завданням вчителя є формування базових лексичних навичок, таких як розуміння основного змісту тексту, розпізнавання та вживання базових слів та виразів, конструювання простих речень, тощо. Важливо, щоб теми та матеріал, що використовуються для формування лексичної компетентності, були підібрані з урахуванням вікових та психологічних особливостей учня. Такі методи як лексичні ігри, предметна наочність, а також письмові вправи є ефективними засобами для формування лексичної компетентності у молодших школярів. Вони допомагають учням ефективно засвоювати нові слова та вирази, розширювати свій словниковий запас та розвивати мовленнєві уміння та навички. Важливо, щоб вчителі використовували різноманітні методи на

різних етапах навчального процесу, забезпечуючи максимальний розвиток лексичної компетентності учнів.

Рівень А1 є базовим для формування лексичної компетентності учнів початкової школи. Для досягнення цього рівня компетентності необхідно проводити різноманітні вправи та завдання з метою засвоєння нових лексичних одиниць. Наведемо послідовність видів вправ (рис. 2.1):

Рис. 2.1. Послідовність видів вправ для формування лексичної компетентності

1. Пропедевтичні вправи. Ці вправи допомагають учням засвоювати нову лексику та ознайомлювати їх з правильним вживанням слів у різних контекстах. Наприклад, учні можуть називати предмети за малюнками та додавати нові слова до свого словника.

2. Ілюстративні вправи вправи допомагають учням зрозуміти значення нових слів, які вони вивчають. Наприклад, учні можуть дивитись на зображення різних предметів та називати їх за допомогою нової лексики.

3. Вправи на закріплення. Дані вправи допомагають учням закріпити нову лексику та використовувати її у своєму мовленні.

Наприклад, учні можуть складати речення зі словами, які вони вивчили, або грати у мовні ігри, використовуючи нові слова.

4. Повторювально-узагальнювальні вправи. Ці вправи допомагають учням узагальнити свої знання та перевірити рівень розуміння та використання нової лексики. Наприклад, учні можуть відповідати на питання про значення слів, які вони вивчали, або складати речення зі словами з попередніх уроків.

5. Творчі вправи. Такі вправи стимулюють творчість та самовираження учнів. Наприклад, учні можуть складати вірші чи розповіді, використовуючи нові слова, або створювати свої малюнки та описувати їх за допомогою нової лексики [20, с. 104].

Методика роботи над сформованістю лексичних навичок на уроках англійської мови в початковій школі передбачає використання наступних інтерактивних методик та підходів:

1. «Ментальні карти» або «Mind Maps» це метод візуалізації інформації, який допомагає розуміти та запам'ятовувати складні концепції та зв'язки між ними. Метод «Ментальні карти» має індивідуальний та привабливий дизайн, який може бути регульований вчителем за допомогою налаштувань, таких як розмір літер, теми, шрифт, колір тощо. Також, кожному позначенню можна додати ілюстрацію або відеофайл, щоб краще проілюструвати поняття.

Варто зазначити, цей метод є корисним на заняттях з англійської мови в початковій школі, оскільки дозволяє ефективно утворювати «інтелектуальні павутинки» до теми, яка наразі вивчається, та допомагає упорядкувати вже опрацьовані теми для підсумків у навчанні, для узагальнення та систематизації нового лексичного матеріалу. Наведемо приклад використання ментальної карти на уроці англійської мови в 3 класі під вивчення теми «Food» (рис. 1.2):

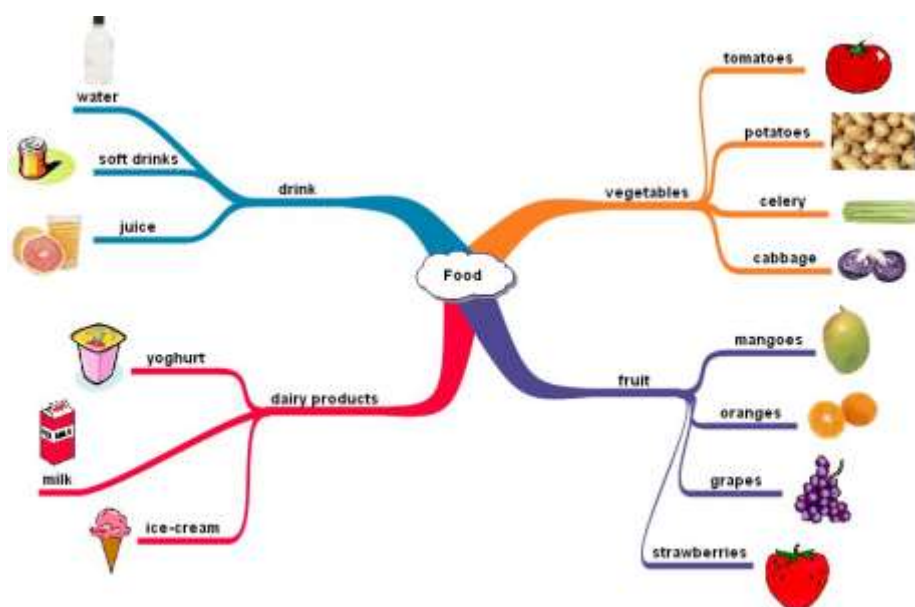

Рис. 2.2. Ментальна карта на англійській мові з теми «Food».

2. Тести і вікторини (Quiz). Використання вікторин та тестів під час уроків з англійської є надзвичайно корисним, оскільки вони допомагають створити умови для ефективного навчання, як у групі, так і індивідуально, як в традиційному форматі навчання, так і в дистанційному, що є наразі дуже актуальним у зв'язку з подіями в країні. Вікторини сприяють закріпленню здобутих знань, надають можливість контролю та оцінки ступеня засвоєння лексичного матеріалу у молодших учнів. Тому можна стверджувати, що вони є важливим інструментом для педагога.

Звернемо увагу на актуальний онлайн-інструмент Wordwall, який дозволяє створювати різноманітні інтерактивні завдання для вивчення та засвоєння лексичного матеріалу на уроках англійської мови. Серед таких завдань можна відзначити тести, вікторини, головоломки, кросворди, завдання на заповнення пропусків, використання флеш-карток, анаграми та інші цікаві інтерактивні завдання.

Wordwall може бути корисним інструментом для навчання англійської мови, оскільки він дозволяє краще залучити учнів до уроків та сприяє їхній активній участі в навчанні. Крім того, Wordwall дозволяє вчителям створювати інтерактивні завдання, які можуть бути адаптовані

до рівня навчання та індивідуальних потреб окремих учнів початкових класів. Приклад онлайн-тесту у формі відповідника для учнів 3 класу з теми «Nature and animals», де учням потрібно правильно за допомогою мишки перетягнути усі ключові слова (запитання), до їх визначень (відповідей) (рис. 2.3):

Рис. 2.3. Онлайн-тест у формі відповідника для учнів 3 класу з теми «Nature and animals»

Наведемо приклад онлайн-вікторини з теми «On holiday», де школярам потрібно подивитися на зображення та обрати правильні варіанти відповідей:

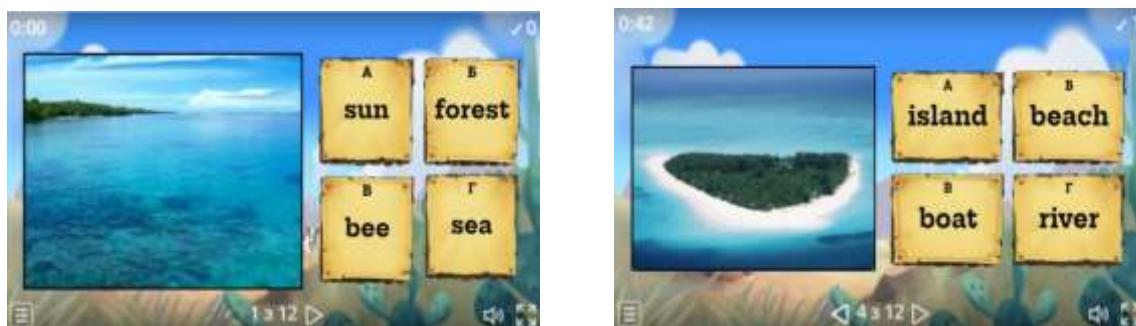

Рис. 2.4. Онлайн-вікторина з теми «On holiday»

3. «Флеш – картки» («Flashcards») – це чудовий спосіб закріплення нової лексики на уроках англійської мови. Найбільш успішно використовується інтерактивна платформа Quizlet під час дистанційного

навчання англійської мови (рис.2.5). Quizlet є онлайн-сервісом, що надає можливість підготувати та закріпити лексичний матеріал у формі flash-карток зі словами та їх визначеннями. Використання таких карток дозволяє ефективно тренувати довготривалу пам'ять, а також вводити та запам'ятовувати новий лексичний матеріал.

Рис. 2.5. Флеш – картки з теми «Family».

4. Використання мультимедійних презентацій. Під час вивчення лексичного матеріалу презентації можна ефективно використовувати на будь-якому етапі уроку, наприклад, при введенні нових лексичних одиниць до певної теми або мовленнєвої ситуації. Також презентації можуть бути використані для закріплення лексичних знань та навичок учнів.

Варто виокремити, що найбільш ефективним методом вивчення лексики іноземних мов у початковій школі є гра. Використання різних ігор на уроках дозволяє зробити процес навчання різноманітним та зацікавити учнів, звернути їх увагу на вивчений матеріал та заохотити до гарного його опрацювання. Лексичні ігри допомагають учням засвоїти лексику у певній комунікативній ситуації, що подібна до природного спілкування, а також закріпити уже вивчений матеріал і зрозуміти систему сполучуваності слів [23, с.31].

Ігри можна використовувати як на етапі введення нового матеріалу, так і на етапі його закріплення та автоматизації. З часом ігрові завдання можуть стати ефективною вправою на повторення. Гра є чудовим засобом для покращення уваги, підвищення жвавості уроку, зняття напруги та активізації навчально-пізнавальних процесів учнів. Також варто зазначити, що на етапі ознайомлення з новим лексичним матеріалом, учням початкової школи буде набагато легше засвоїти його за умови наочності.

Варто виокремити, дуже ефективними є рольові ігри під час вивчення лексичного матеріалу. Діти можуть відтворювати різні ролі та ситуації, що допомагає їм розвивати мовленнєві навички та засвоювати нові вирази та слова. Рольові ігри допомагають дітям розвивати свої мовленнєві навички та збагачувати свій словниковий запас у приємній та захоплюючій формі [35, с.194].

Під час рольових ігор діти грають різні ролі та ситуації, використовуючи нову лексику та вирази, що дозволяє їм

використовувати англійську мову у практичному контексті. Також рольові ігри допомагають дітям розвивати креативність та фантазію. Наприклад, під час вивчення теми «Travel» діти можуть грати ролі туристів, авіакомпаній, працівників готелів тощо. В такому випадку вони використовуватимуть нову лексику, пов'язану з подорожами, що допоможе їм запам'ятати її легше та швидше [35, с.196].

Також рольові ігри можуть бути зорієнтовані на вивчення конкретного типу лексики, наприклад, при вивченні частин тіла діти можуть виконувати завдання, пов'язані з описом зовнішнього вигляду. Варто зазначити, що рольові ігри також допомагають дітям розвивати їх соціальні навички, такі як комунікація, співпраця та робота в команді. Вони навчаються слухати одне одного та виражати свої думки та почуття англійською мовою. Таким чином, рольові ігри є ефективним методом для вивчення нової лексики на уроках англійської мови в початковій школі, оскільки вони допомагають дітям збагачувати свій словниковий запас, розвивати свої мовленнєві навички та соціально-комунікативні здібності [28, с.185].

Іншим ефективним методом навчання лексики молодших школярів є використання проектного навчання, де учні можуть виконувати завдання у групах та застосовувати новий лексичний матеріал для створення власних проектів. Це дає можливість закріпити нові знання та навички через роботу в команді та креативний підхід до навчання. Створення проекту дозволяє дітям працювати в команді, розвивати свої творчі здібності та допомагає засвоїти нову лексику у більш ефективний та цікавий спосіб.

Наведемо декілька ідей для проектів з лексики, які можуть бути використані на уроках:

- 1) Створення театральних постановок. Учні можуть створити власні діалоги, використовуючи нову лексику та перформативно представити їх у класі.

2) Створення міні-книг. Учні можуть написати власну маленьку книгу, використовуючи нову лексику та самостійно намалювати ілюстрації, які допоможуть зрозуміти сенс слів.

3) Створення презентацій або плакатів. Учні 3-4 класів можуть підібрати картинки та написати відповідні приклади вживання нової лексики у формі онлайн-презентації або плакату.

4) Створення кросвордів та ігор. Учні можуть створити власні кросворди та ігри на основі нової лексики. Це допоможе більш добре запам'ятати учням нові слова та вирази.

Таким чином, можна зробити висновок, що один із найбільш популярних та результативних сучасних методів – це використання гейміфікації, яка сприяє зацікавленню учнів і робить процес навчання більш динамічним і захоплюючим. За допомогою ігор та ігрових елементів на уроках англійської можуть бути введені або закріплені нові лексичні одиниці. Використовуючи гейміфікацію, вчителі можуть зробити уроки набагато цікавішими та захоплюючими для дітей. Також це допомагає зберігати увагу та підтримувати інтерес дітей протягом уроку.

Отже, формування лексичних навичок молодших школярів є важливим етапом в навчанні англійської мови, який передбачає використання різноманітних методів та інтерактивних форм навчання. Оскільки кожна дитина має свій власний темп навчання та інтереси, важливо також створювати індивідуальні підходи до кожної дитини та працювати з нею відповідно до її потреб та потенціалу.

2.2. Організація та зміст експериментального дослідження на визначення рівня сформованості лексичних навичок в учнів початкових класів

За основу нашої магістерської роботи було взято гіпотезу, що використання сучасних педагогічних інноваційних технологій та інтерактивних методів навчання має значний вплив на рівень сформованості лексичних іншомовних навичок молодших школярів.

Дослідно-експериментальну роботу було проведено з учнями 2-А та 2-Б класу класів на базі Херсонської гімназії №16 із вивченням мов національних меншин Херсонської міської ради.

Організація експериментального дослідження на визначення рівня сформованості лексичних навичок в учнів початкових класів включала такі етапи: констатувальний, формувальний, контрольний.

I етап – констатувальний.

Констатувальний етап дослідження на визначення рівня сформованості англомовних лексичних навичок учнів початкових класів – це етап, на якому здійснюється опис і аналіз поточного стану знань і умінь учнів з англійської мови щодо лексичних одиниць.

Мета даного етапу – визначити наявний рівень сформованості лексичних англомовних навичок в учнів 2-А та 2-Б класів. На цьому етапі проводиться збір та аналіз даних про рівень лексичних навичок учнів.

Дослідження на констатувальному етапі може бути орієнтоване на отримання інформації про наступне:

- на якому рівні знаходяться лексичні навички учнів;
- які основні труднощі зустрічають учні в оволодінні лексичними одиницями;
- які є найбільш успішні методи вивчення нових лексичних одиниць;

- які мають бути подальші завдання, слідуючи яким учні зможуть покращити свої лексичні навички.

Для вивчення рівня сформованості лексичних англомовних навичок учнів на констатувальному етапі нами відібрано завдання різної складності, які допомагають виявити та оцінити рівень знань основної лексики учнів з теми «Seasons and Clothes» (2 клас):

1. З'єднай стрілочкою пору року та її характеристику за кольором.

Spring	is yellow
Summer	is bright
Autumn	is white
Winter	is green

2. Вгадай пору року та впиши її назву.

spring autumn summer winter

1. It is snowy and frosty. It's _____ .
2. It is sunny and hot. It's _____ .
3. It is rainy and cloudy. It's _____ .
4. It is warm and windy. It's _____ .

3. Переклади слова.

1. jacket –
2. dress –
3. T-shirt –
4. trainers –
5. hat –

4. Викресли зайве слово.

1. T-shirt, scarf, yellow, cap
2. red, pink, sky, orange
3. flower, windy, rainy, cloudy

4. winter, spring, autumn, forest

5. Дай відповідь на запитання:

What are you wearing today?

6. Опиши зиму. Використай такі слова:

winter months, snowy, cold, scarf, mittens, ski, play snowballs

Константувальний експеримент проводився під час шкільного уроку у формі самостійної роботи. Результати констатувального етапу дослідження на визначення рівня сформованості англomовних лексичних навичок учнів початкових класів представлені такою таблицею:

Таблиця 2.1

Результати констатувального зрізу

Зміст роботи	Якість виконання завдань	Кількість учнів у %	
		Експериментальний клас (2-А) 28	Контрольний клас (2-Б) 24
1.3`єднати	Правильно виконали все завдання	8,9	9,5

стрілочкою пору року та її характеристикою.	Допустили незначні помилки	62,3	65,4
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	28,8	25,1
	Не виконали завдання	0	0
2.Вгадати по опису пору року та вписати її назву.	Правильно виконали все завдання	16,8	24,1
	Допустили незначні помилки	67,6	59,3
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	9,5	9,7
	Не виконали завдання	6,1	6,9
3.Перекласти слова.	Правильно виконали все завдання	69,9	72,3
	Допустили незначні помилки	14,7	16,5
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	15,4	11,2
	Не виконали завдання	0	0
	Правильно виконали все	64,3	62,3

4. Викреслити зайве слово (по тематичній характеристиці)	завдання		
	Допустили незначні помилки	16,6	13,7
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	19,1	24,0
	Не виконали завдання	0	0
5. Дати відповідь на запитання, використовуючи нову лексику.	Правильно виконали все завдання	26,3	32,4
	Допустили незначні помилки	32,5	26,7
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	19,9	13,6
	Не виконали завдання	21,3	27,3
6. Описати зиму, використовуючи подані у вправі слова.	Правильно виконали все завдання	31,2	28,9
	Допустили незначні помилки	33,6	35,3
	Допустили значну кількість помилок (2 і більше)	10,3	16,5
	Не виконали завдання	24,9	19,3

Після проведення тесту, було проаналізовано результати з метою отримання загального уявлення про рівень сформованості лексичних англомовних навичок учнів. Як бачимо, дослідження показало, що учні мають низький рівень сформованості лексичних навичок. Тому, розглянемо наступні кроки:

1. Визначити труднощі, з якими учні зіткнулися під час виконання завдань. Для цього можна проаналізувати результати тестування та

складніші завдання та знайти пункти, де учні мали труднощі. Бачимо, що труднощі учні мали майже в кожному завданні, особливо де потрібно письмово давати відповідь на запитання використовуючи нові лексичні одиниці (завдання №5, №6).

2. Використовуючи результати аналізу, розробити спеціальні завдання з лексики на тему «Seasons and Clothes». Зокрема, можна створити онлайн-вправи, які містять попередньо навчені лексичні одиниці, та давати учням змогу виконувати завдання навіть у вигляді ігор.

3. Використовувати на уроках навчальні матеріали у формі візуальних та аудіозаписів, щоб дати учням змогу слухати та чути відповідні слова та фрази на різних мовних рівнях.

4. Застосовувати різноманітні методики та підходи до навчання. Це може допомогти учням більш ефективно засвоїти лексику в темі «Seasons and Clothes».

Спираючись на отримані дані, ми розподілили здобувачів освіти за трьома рівнями. Результат діагностики більш наочно представлено в співвідношенні (рис. 2.6):

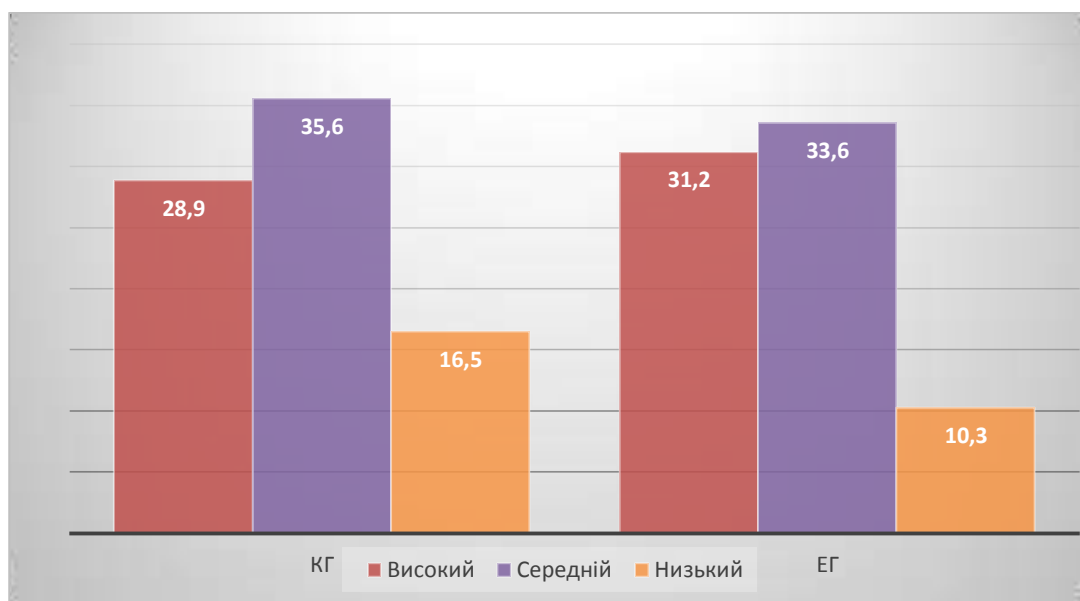

Рис. 2.6. Відсотковий розподіл за рівнями сформованості лексичних навичок на констатувальному етапі

З діаграми ми бачимо, що у більшості учнів рівень сформованості лексичних навичок є недостатньо високим. Тому наступним етапом дослідження буде спроба створення методики формування лексичних навичок в учнів початкових класів з урахуванням інтерактивного підходу до навчання з використанням сучасних інноваційних технологій.

Методика формування лексичних навичок учнів, з використанням інтерактивного підходу до навчання має на меті стимулювання активної участі учнів у процесі навчання та формування їхньої здатності до здійснення мовленнєвої діяльності в різних життєвих ситуаціях. Основними принципами інтерактивного підходу до навчання є активна участь учнів у процесі навчання, співпраця між учнями та використання інтерактивних методів навчання (таких як дискусії, презентації, вправи з використанням мережевих технологій).

Така методика може включати такі інноваційні технології, як:

1) Відео- та аудіо-матеріали для розширення лексичного запасу та розвитку навичок прослуховування та сприймання мови в різних контекстах.

2) Використання онлайн-словників, що дозволять швидко знайти значення та приклади вживання слів.

3) Інтерактивні віртуальні вправи та ігри, які будуть стимулювати вживання нових слів та виразів на практиці.

4) Подкасти та мобільні додатки, які сприятимуть постійному навчанню мови та розвитку лексичних навичок.

5) Використання віртуальних ресурсів та інтернет-комунікації для спільного навчання та обговорення тем з лексики.

На формувальному етапі, під час проведення уроку, нами було встановлено конкретні цілі, які потрібно досягти під час уроку. Наприклад, вивчення та закріплення лексичних одиниць з теми «Season and clothes», формування навичок правильного вживання слів у

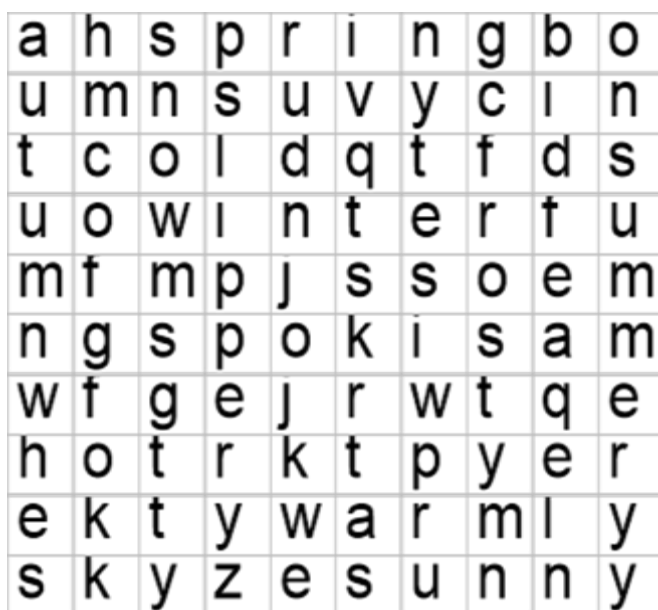
реченнях, мовленнєвих навичок використання нових слів та фраз у життєвих ситуаціях тощо. Нові слова та вирази було представлено використовуючи ілюстрації, аудіо- та відеоматеріали, асоціації зі звичайними ситуаціями. Під час уроку ми переглянули та повторили слова, які вже були вивчені, створили зв'язок між ними та новими словами. Під час вивчення лексичного матеріалу організовували учнів у групи для взаємного навчання та спільного вирішення завдань, а також спрямували на індивідуальну роботу для самостійного вивчення матеріалу.

На уроці було використані інтерактивні методи навчання, такі як ігри, рольові лексичні вправи, мозкові штурми для активізації мовної підготовки, робота з ментальною картою, флеш картками, а також онлайн-вправи та вікторини (Wordwall). Таким чином, було створено позитивну атмосферу на уроці, заохочено учнів в процес навчання лексичного матеріалу, підкреслено важливість мовних навичок.

Тому можна зазначити, що наша система вправ спрямована на використання інтерактивних методів та технологій навчання. Проведення повторного комплексного оцінювання сформованості лексичних навичок дозволить зробити висновки про ефективність методів та технологій, використаних для розвитку лексичних навичок учнів.

Наведемо вправи для перевірки рівня сформованості лексичних навичок учнів, які було використано нами на контрольному етапі дослідження:

1. Знайди серед літер слова, які стосуються теми «Season» та обведи їх.

2. Встанови відповідність.

(Завдання з використанням інтерактивних технологій)

3. Обери правильний варіант.

Завдання з використанням інтерактивних технологій.

- Which are they?

cold	yellow	snow	green
rain	bright	hot	flowers

			
Spring	Summer	Autumn	Winter
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Здати відповіді

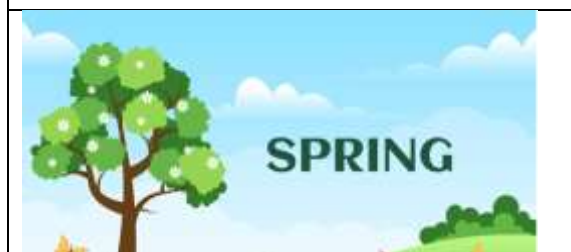
🔊 🔍

4.Прочитай речення. Вгадай пору року та з'єднай її назву стрілочкою.

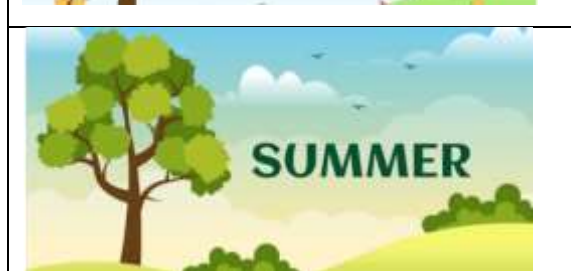
1.It`s hot. People wear sun hats.

2.The trees are green.
It`s warm and sunny.

3.It`s cold. It often snows.

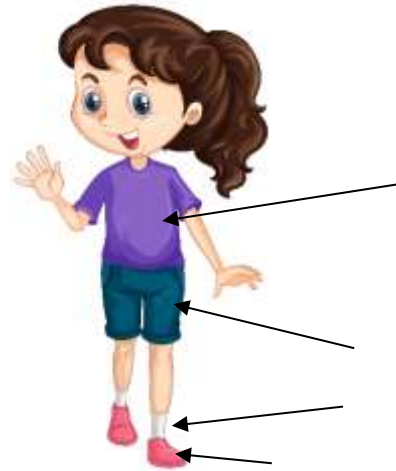

4.The bushes are orange and brown.
It`s cold and windy.

5. Дай відповідь на запитання.

What`s she wearing?

6. Опиши пору року, яку ти бачиш на картинці. Дай відповіді на запитання:

- What season it?
- What is the weather like?

Таблиця 2.2

**Рівень сформованості лексичних навичок контрольної групи в
результаті проведення формувального етапу**

Зміст роботи	Якість виконання завдань	Кількість учнів в %
Знаходження серед літер слів на тему, яка вивчається	Правильно виконали	61,2
	Частково правильно	23,1
	Не виконали зовсім	15,7
Заповнення пропусків	Правильно виконали	67,4
	Частково правильно	22,9
	Не виконали зовсім	9,7
Завдання на відповідність	Правильно виконали	65,3
	Частково правильно	32,5
	Не виконали зовсім	2,2
Інтерактивне завдання	Правильно виконали	69,6
	Частково правильно	27,9
	Не виконали зовсім	2,5
Відповідь на запитання	Правильно виконали	58,4
	Частково правильно	36,3
	Не виконали зовсім	5,3
Опис пори року в письмовій формі	Правильно виконали	61,0

	Частково правильно	29,8
	Не виконали зовсім	9,2

Таблиця 2.3

**Рівень сформованості лексичних навичок експериментальної групи
в результаті проведення формувального етапу**

Зміст роботи	Якість виконання завдань	Кількість учнів в %
Знаходження серед літер слів на тему, яка вивчається	Правильно виконали	82,3
	Частково правильно	14,3
	Не виконали зовсім	3,4
Заповнення пропусків	Правильно виконали	76,6
	Частково правильно	21,6
	Не виконали зовсім	1,8
Завдання на відповідність	Правильно виконали	85,4
	Частково правильно	12,9
	Не виконали зовсім	1,7
Інтерактивне завдання	Правильно виконали	89,4
	Частково правильно	10,6
	Не виконали зовсім	0
Відповідь на запитання	Правильно виконали	78,8
	Частково правильно	19,3
	Не виконали зовсім	1,9
Опис пори року в письмовій формі	Правильно виконали	71,3
	Частково правильно	23,9
	Не виконали зовсім	4,8

Об'єкт контролю – рівень сформованості лексичних навичок. З показників таблиці видно, що рівень сформованості лексичних навичок у експериментальній групі вищий, ніж в контрольній групі. Зі статистичних даних в таблиці можна зробити висновок, що учні експериментальної групи більш ефективно засвоїли та розуміють навчальний матеріал порівняно з учнями контрольної групи.

Результати таблиць свідчать, що в ході даного експерименту відбулися позитивні зміни в рівнях володіння лексичним матеріалом. До проведення експериментального навчання цей рівень був відсутній.

Наведемо результати діагностування учнів на контрольному етапі експерименту (рис. 2.7):

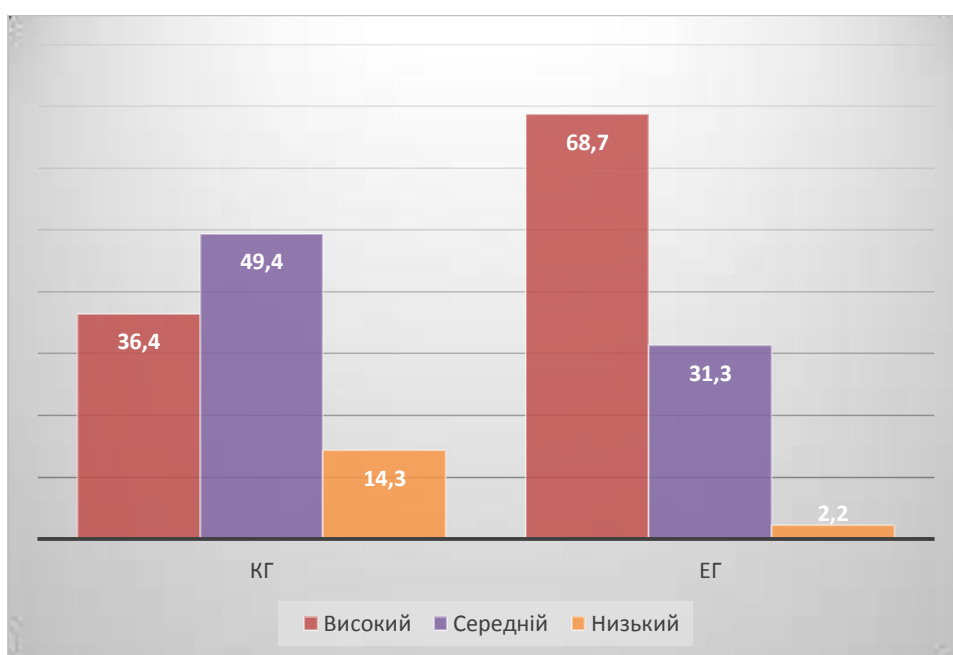

Рис. 2.7. Відсотковий розподіл за рівнями сформованості лексичних навичок на контрольному етапі

Отже, результати дослідження дають можливість стверджувати, що підібрані нами методичні вправи з використанням наочності, інтерактивні онлайн вправи, завдання в ігровій формі сприяють покращенню засвоєння лексичних навичок.

Для того, щоб робота з формування лексичних англомовних навичок в учнів початкових класів була більш ефективною, можна використовувати такі прийоми:

1. Використання наочності та ілюстративного матеріалу для візуального уявлення нових слів та виразів.

2. Впровадження інтерактивних онлайн вправ, які стимулюють активну участь учнів у навчальному процесі та взаємодію з мовним матеріалом.

3. Використання завдань у формі ігор для забезпечення цікавості та мотивації учнів у процесі навчання.

4. Регулярна практика та повторення вивченого матеріалу для закріплення лексичних навичок.

5. Врахування індивідуальних особливостей учнів та адаптація методичних вправ до їхніх потреб та рівня володіння мовою.

6. Забезпечення позитивної атмосфери та підтримки учнів для створення сприятливого середовища для навчання та розвитку мовних навичок.

Таким чином, результати нашого дослідження підтверджують гіпотезу про вплив використання сучасних педагогічних інноваційних технологій та інтерактивних методів на рівень сформованості лексичних іншомовних навичок молодших школярів.

ВИСНОВКИ

Під час нашого дослідження ми дійшли висновків, що формування лексичних англомовних навичок в учнів початкових класах є важливою складовою процесу вивчення англійської мови на ранніх етапах навчання. Це сприяє розвитку лексичної компетентності, комунікативних здібностей та культурного розуміння, що є важливими компонентами освіти та підготовки нового покоління до сучасного глобального світу.

Аналіз науково-методичної літератури дає можливість стверджувати, що виділяють три основні етапи роботи над лексикою: ознайомлення та первинне закріплення, рецептивно-репродуктивне опрацювання лексичних одиниць на рівні речення та розвиток вміння використовувати лексичні одиниці у різних видах мовленнєвої діяльності на рівні понадфразової єдності.

Під час дослідження нами обґрунтовано, що для успішного опанування англійської мови в початковій школі необхідно враховувати низку проблем, пов'язаних з формуванням лексичних навичок учнів. Важливо розробляти та використовувати сучасні методи навчання лексики, які стимулюють активне використання слів та виразів у практичних мовленнєвих ситуаціях. Застосування інтерактивних методів та технологій навчання, а також мультимедійних ресурсів може значно покращити результати навчання, адже їх використання заохочує активну участь учнів у процесі навчання та забезпечує ефективне вивчення та закріплення нового лексичного матеріалу.

Крім того, використання новітніх технологій, таких як комп'ютерні додатки та інтернет-ресурси, підвищує мотивацію до навчання лексики та усуває можливі бар'єри, що можуть складати процес вивчення мови. Вчителі повинні враховувати вікові особливості своїх учнів та створювати уроки, які відповідають їхнім інтересам і

рівню розвитку. Визначено, що дуже важливо працювати над створенням мотивації для вивчення лексичного матеріалу, вести систематичний моніторинг навчальних досягнень учнів у вивченні лексики та вчасно реагувати на можливі проблеми. Урахування цих факторів допоможе вчителям покращити процес формування лексичних навичок учнів початкової школи, що в свою чергу сприятиме зростанню їхнього рівня сформованості лексичних навичок.

В ході дослідження було обґрунтовано методику роботи над покращенням рівня сформованості лексичних навичок молодших школярів на уроках англійської мови. Методика ґрунтується на використанні сучасних педагогічних технологій та враховує особливості мовного розвитку учнів. Нами було впроваджено розроблену методику на уроках англійської мови з учнями початкових класів, а також здійснено оцінку результатів експерименту та ефективності застосування інтерактивних методик для підвищення рівня сформованості лексичних навичок школярів. Результати практичного дослідження показали, що застосування на уроці інтерактивних методів навчання сприяють покращенню рівня сформованості лексичних навичок учнів початкових класів. Під час проведення контрольного етапу було спостережено помітний прогрес у засвоєнні нових слів, розширенні активного словникового запасу та покращенні навичок використання лексичного матеріалу в різноманітних мовленнєвих завданнях, які були створені нами.

Таким чином, можна стверджувати, що оцінка результатів експерименту показала значний прогрес у формуванні лексичних навичок учнів. Вони стали більш впевненими та активними в усному та писемному мовленні, розуміють більше слів та виразів, усвідомлюють граматичні, лексичні структури та здатні використовувати їх у контексті завдань.

Отже, результати нашого дослідження підтверджують висунуту гіпотезу про ефективність впливу використання сучасних педагогічних інноваційних технологій та інтерактивних методів на рівень сформованості лексичних іншомовних навичок молодших школярів. Їх використання не тільки сприяє засвоєнню нових лексичних одиниць, але й розвиває комунікативні вміння учнів, спонукає до активної участі в процесі навчання англійської мови та сприяє позитивній атмосфері в класі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богуславська М.І. Формування лексичної компетенції учнів на основі ігрових технологій // *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2018. № 5. С. 78-85.
2. Бугай О.В. Формування лексичної компетентності та розвитку мовленнєвої культури учнів на початковому етапі навчання іншим мовам // *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*, 2013. № 3. С. 66-70.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vchu_ped_2013_3_14
3. Волосюк А. А. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови: тематичний збірник праць. – Рівне: РОІППО, 2013. 29 с. URL: <http://roippo.org.ua/upload/iblock/bcc/posibnykzakhodu.docx>
4. Галета Т.В. Застосування словникової технології на уроках англійської мови в початковій школі // *Початкова школа*, 2016. № 11. С. 25-27. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/poch_2016_11_9
5. Горішина Н.О. Формування лексичних навичок на уроках англійської мови в початковій школі // *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*, 2018. Т. 26. С. 70-77. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/nzpmf_2018_26_14
6. Голуб І.В. Формування лексичних компетенцій молодших школярів з іноземної мови за засобами ігрових технологій // *Педагогіка і психологія професійної освіти*, 2017. № 2. С. 99-105.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pippo_2017_2_17

7. Гриньова Н. А. Формування лексичної компетентності молодших школярів в умовах іноземної мови. Педагогіка вищої та середньої школи, 2015. Вип. 45. С. 114-119
8. Данилюк О.В. Інтерактивні методи вивчення лексики на уроках англійської мови у початковій школі // *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні наук*, 2017. № 28. С. 121-126.
9. Державний стандарт початкової загальної освіти.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text>
10. Душніцька І. І. Важливість вивчення іноземних мов у сучасному світі та роль навчальної гри у цьому процесі // *Англійська мова та література: науково-методичний журнал*, 2018. № 19-21. С. 30-35.
11. Іванова В.П. Теоретичні аспекти формування лексичної компетенції на початковому етапі навчання англійської мови // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Філологія*, 2019. С. 157-162.
URL: <https://elibrary.uzhnu.edu.ua/bitstream/lib/25604/1/Ivanova.pdf>
12. Іванченко В.М. Формування лексичних навичок за допомогою відеопереглядів на уроках англійської мови в початковій школі // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в практиці вищої та середньої школи: збірник наукових праць*, 2017. Вип. 55. С. 95-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sitimnvps_2017_55_20
13. Іноземні мови навчальна програма для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів 1-4 класи.
URL: https://knlueduamy.sharepoint.com/:b:/g/personal/olha_ustymenko_knlu_edu_ua/ES4npcWAa4035AvPgqe_JXx_wBTDINQsHcY311i0HyaxxjuQ?e=ei7WNR
14. Колупаєва О.В. Лексичний мінімум як засіб формування лексичної компетенції на початковому етапі навчання англійської мови // *Підвищення кваліфікації вчителів англійської мови в Україні*, 2018. № 3. С. 29-33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pkva_2018_3_9

15. Концепція Нової української школи.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
16. Король І.В. Формування лексичних вмінь на уроках англійської мови в початковій школі // *Теорія та методика навчання іноземних мов*, 2019. № 3. С. 218-229.
17. Кузьо, А.М. Використання ігрових форм навчання на уроках лексики в початковій школі // *Інноваційні технології в освіті*, 2021. № 2. С. 99-105. URL: <https://innotech.kubg.edu.ua/article/view/230403>
18. Кушнір Т. В. Особливості формування лексичних навичок на уроках англійської мови в умовах війни. Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти: збірник наукових праць / редкол. О. Я. Чебикін та ін. – Одеса: Університет Ушинського, 2023. С. 87-91.
19. Куріч М. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови // *Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал*, 2013. № 2. С. 80–83.
20. Котенко О. В., Соломаха А. В. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Київ, 2013. 356 с.
21. Наказ МОН України від 23.03.2018 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-organizaciyi-osvitnogo-prostoru-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli>
22. Назаренко, Т.В. Система вивчення лексики на уроках англійської мови в початковій школі // *Освіта та розвиток обдарованої дитини*, 2016. № 11(32). С. 43-48.
23. Носкова Т.В. Застосування ігрових форм навчання на уроках англійської мови в початковій школі // *Початкова школа*, 2017. № 4. С. 29-31. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/poch_2017_4_11

24. Положення про дистанційне навчання.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>
25. Пономаренко М.М. Ефективність використання лексико-граматичних ігор на уроках англійської мови в початковій школі // *Іноземні мови*, 2017. №3. С. 44-51.
26. Полонська Т. К. Ігри як засіб компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи // *Український педагогічний журнал*, 2017. № 3. С. 109–115.
27. Плескач І.О. Організація лексичного навчання на початковому етапі вивчення іноземної мови // *Іноземні мови*, 2019. № 1. С. 39-46.
URL: https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/foreign_languages/article/view/535
28. Петрик Л. В. Ефективність використання медіазасобів для вивчення іноземних мов у початковій школі: від усвідомлення до готовності. *Освітологічний дискурс*. Київ, 2019. № 3-4. С. 185–196
29. Петрик Л. В. Особливості використання медіазасобів у викладанні іноземних мов. *Збірник статей четвертої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»*. Київ, 2016. С. 284–289.
30. Редько В. Оновлення змісту навчання іноземних мов у сучасній шкільній освіті – прерогатива Нової української школи // *Іноземні мови в школах України*, 2018. № 4. С. 10-15.
31. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи // *Рідна школа*, 2018. № 1-2. С. 3-7.
32. Смоліна С.В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*, 2010. № 4. С. 16–23.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2010_4_4

- 33.Сіранчук Н. М. Лексична компетентність молодшого школяра у сучасній початковій освіті. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2014. С. 129-133
- 34.Холод І.В. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Умань: Візаві, 2018. 165 с.
- 35.Ходій О. О. Ігрові методи навчання лексиці на уроках англійської мови в початковій школі // *Таврійський вісник освіти*, 2013. №4(44). С.191-196
- 36.Чекмарьов В.М., Шевчук О.В. Використання комп'ютерних програм та онлайн ресурсів для формування лексичної компетенції учнів на уроках англійської мови // *Освітологія: науковий електронний журнал*, 2021. С. 43-48.
URL: <http://osvitologia.kubg.edu.ua/article/view/230527>
- 37.Штихно Л. В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти. *Молодий вчений*, 2016. № 6. С. 489-492
- 38.Шевченко С. І. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навчальний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ імені Микола Гоголя, 2010. 155 с.
- 39.Fotinaki, T. (2021). Brainstorming and associative thinking in foreign language teaching in primary schools. *International Journal of Applied Linguistics and Language Teaching*, 8(1), pp. 23-35. URL:
- 40.Johnson, K. (2015). The effectiveness of puzzles in developing vocabulary and word association skills. *Journal of Educational Psychology*, 107(3), pp. 747-759. URL: <https://doi.org/10.1037/edu0000013>
- 41.Huett, A. (2016). Developing active vocabulary in primary school classrooms. *Language Teaching Research*, 20(4), pp. 475-488. URL: <https://doi.org/10.1177/1362168815599677>

42. Nash, S. (2018). The effectiveness of vocabulary notebooks in primary school classrooms. *ELT Journal*, 72(2), pp. 149-158. URL: <https://doi.org/10.1093/elt/ccx056>
43. Perry, C. (2019). Innovative methods for developing and practicing vocabulary in primary school classrooms. *Language Teaching Research*, 23(3), pp. 287-301. URL: <https://doi.org/10.1177/1362168818796151>
44. Pankiv, Y. (2018). Using primary school language lessons to build a solid foundation for language learning. *International Journal of Early Childhood Education Research*, 6(1), pp. 35-29.
45. Rennie, A. (2020). The impact of visual vocabulary on the learning of new words. *International Journal of Language and Linguistics*, 8(1). URL: <https://doi.org/10.11648/j.ijll.20200101.11>
46. White, T. (2017). The role of gaming technology in teaching vocabulary in primary schools. *Research in Learning Technology*, pp. 25, 14. URL: <https://doi.org/10.25304/rlt.v25.1748>